

KÖZSÉGI KÖZLÖNY

KÖZIGAZGATÁSI HETILAP

A KÖZSÉGI JEGYZŐK ORSZÁGOS EGYESÜLETÉNEK HIVATALOS LAPJA

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Budapest, IX, Üllői-út 31. szám
Távbeszélő: 384-368

Postatakarékpénztári csekk számla 20795
Hirdetések árszabás szerint

Fő- és felelős szerkesztő
KONCZ JÁNOS DR

Szerkesztők
MOLNÁR BÉLA és POGÁNY JÓZSEF DR

Előfizetési díj
egy évre 32 pengő

Az előfizetési díj a 79.986/1921. B. M. sz. rendelet
szerint a községi pénztár terhére utalható

LX. ÉVFOLYAM, 12. SZÁM

Megjelenik vasárnap

BUDAPEST, 1938 MÁRCIUS 20

A győri beszéd

A győri beszédben bejelentett magyar „ötéves terv“ az első lépés a magyar birodalmi gondolat valóra váltása felé. S mert tényeket sorol fel, számokat, adatokat ismertet és nagyvonalú intézkedéseket nem ígér, hanem bejelent, illuziók helyett komoly reménységeket kelt minden igaz magyar emberben, aki nemcsak önmagáért és családjáért, de fajtájáért és hazájáért is él és aggódik.

Minket, községi jegyzőket, a győri beszédből két kardinális kérdés érdekel és hevíti: a honvédelem és a fajvédelem, ami lényegében ugyanaz s ami a bejelentett program gerincét és lényegét jelenti és amiről eddig felelős hely még sohasem beszélt ily világosan, ennyi határozottsággal, ekkora bátorsággal, mondjuk ki, így a szívünkben.

Amit e két kérdésről mondott a miniszterelnök, bizvást mondhatjuk magyarok — katolikusok és protestánsok egyaránt, legmúltabb nyitánya volt a szent-istváni évforduló ünnepeinek. A kormányfői megnyilatkozás többi pontja csak részletkérdés.

Mi hallottuk s fülünkben cseng még a linderi szózat: „Nem akarok katonát látni!“, átvészeltük a kommunista világot s azt a metamorfózist, aminek utjain idáig jutottunk, hogy 600 millió pengőt fog-nak fordítani honvédelmi célokra.

Darányi Kálmán a nemzet kardjára ütött s minden magyar szív feldobbant rá. Mi más a mi teendők, jegyzőké, megpróbált, megtizedelt, liberális ujságokban megmocsokolt, kifigurázott magyaroké, mint egyszerszóként a kibontott zászló alá állani.

A győri beszéd után elmúlt a félmunka, a félbátorság korszaka, amikor a cél felé kerülgetni kellett az egyenes utat, körmondatokban gondolkodtunk kétértelmű jelszavakkal, hol Páris, hol Prága, hol Berlin felé, úgy, hogy a másik kettő mindig tudjon a harmadikról, s retirálni lehessen akkor is, amikor az önértékes ember előtt az szégyen volt. Amikor beszélhettünk kartellról, szónokolhattak bankokráciáról, kiabálhattak a diktatúra ellen, csak a zsidó-kérdésről nem eshetett szó, pedig mindenki tudta, hogy e négy fogalom idem et eadem, a pénz jogán, a be-

folyás és a hatalom alapján és e fogalmak azonos-sága miatt.

Be kell vallanunk, sok jó magyar a nyilas- és egyéb keresztes mozgalmak rejtekeiben hódolt ideál-jainak, mint valaha az erdők mélyén fehér lovat áldozó magyar, önfiaától üldözötten, halálra keresve, titkon imádta ősi Istenét elvadult, de igaz lélekkel, ellene támadt fiai sorsáért s a faj jövőjéért aggódva. Most már előbújhatnak a katakombáikból.

Magyarok, fegyverkezzünk! Lefegyverezzük a kishitúséget, a destrukciót s felfegyverezzük a magyar fajt újabb ezredévek minden ellenségei ellen, örökre lehetetlenné téve a belső megfúrást, szellemi, lelki és érzelmi aláadását eszményeknek, népi, nemzeti céloknak és fajtánk egyeduralmának.

Mi, jegyzők, egyszerű harcosai kívánunk lenni ennek a belső küzdelemnek, aminek első lépése a társadalmi mocsarak kiszárítása, további célja örökre elidegeníteni és kitiltani berkeinkből fajtánk kút-mérgezőit s végső szándéka magyarnak adni a magyar nap minden sugarát.

A magyarság életküzdelmének fegyverében a magyar falu a legfontosabb: a golyó és a szurony. Egyik távolról, másik a közelharcban félelmetes. Ezt erősítsük, még a többi fegyvernem rovására is. Együvé tartoznak ugyan, mert a golyó, meg a szurony, puska nélkül nem sokat ér, mint az ostor is csak egészében ostor, de amint a végén csattan az, ez is csak ezen részeivel hatásos.

A falut erősítse a kormányzat. A leghasznosabb fajvédelem a magyar paraszt felkarolása s a honvédelem a bölcsőnél kezdődik. Adassék mód a magyar anyának, hogy honvédet neveljen, legyen tej, cukor, kenyér olcsón, bőven s a magyar falvak leányai ne városi cselédeknek, hanem magyar anyáknak nevel-tessenek. Intézményes gondoskodás történjék, hogy a gyermekmenhelyek minden tekintetben pótolják a szülői házat a szeretet melegével, az édesanya tejével, önzetlen szeretetével és családi körben neveljenek férfiakat, honleányokat képességeik, hajlamaik szer-int. A kórházak ápolják ingyenesen fajtánk elesettjeit, tekintet nélkül a költségekre, legyen ingyenesen

hozzáférhető a betegség gyógyítása minden magyar számára, ha másként nem, azok rovására, akik munka nélkül is jól élnek, a kötelező adón kívül mi áldozatot se hozva fajtánk jólétéért. Legyen ingyenes a szegény ember kis állatának gyógykezelése is, mert ez is magyar érték. Aki pedig nem való katonának, áldozzon a hazáért anyagi erejéhez képest másként.

Gondoskodás történiék, hogy a magyar ősök vére áztatta rög semmi kincsért se mehessen nem magyar fajuk birtokába, inkább legyen a korona jogán nemzetünké s a gyermekek és érdem jogán jusson állami tulajdonként magyar fajú birtokló kezébe hitbizományként, fiúról fiúra szállóan, véradó ellenében.

Iskolát kérünk mindenüvé, ahol magyar gyermekek vannak, erre minden pénz kevés. Szelekció legyen fordítottan is, akiben tehetség van lelki és szellemi adottságokban, mehessen államköltséggel a legmagasabb fokig, előjogok és vagyoni alap hiányában is. Hány és hány Deák Ferenc és Kossuth Lajos meghalt eddig az ökör szarvánál...

Jó ivóvíz, villany ne csak a városé, de közkincs legyen éppen úgy, mint a szellemi élet terjesztői, a színház és más ilyen, de csak magyar szellemben.

A sajtó legyen magyar, ne csak íróban, de szellemében, céljaiban is. A sajtóból száműzessenek a vámszedők, haszonlesők, kútmérgezők, izgatók, intimitások szellőztetői, a becsület és tekintély kufárjai, a megalkuvás terjesztői, mind a kiadó, mind pedig az írói gárdából.

Az ínségakciót, mint lealázó kegyelemkenyeret, felejtjük el egyszersmindenkorra, legyen munka és tisztességes munkabér, de ingyen senkinek semmit. Az élet rokkantjairól gondoskodják az állam megszervezésével és keresztény szeretettel, szívesen.

Az édesanya és apa emeltessék a megbecsülés legmagasabb piederstáljára, úgy amint az örökké élő nemzet érdekében megérdemlik. Legyen becsülete a munkának s üldözzük a dologtalan, here életet.

Leventeintézményünk legyen katonai előiskola, államköltségen, nemzeti célokért, komoly, céltudatos és faji erőttartalék.

Egy igazság legyen csak: a magyar igazság.

Ne legyen különbség város és falu között hidak, utak építésében, közművek létesítésében, mindenütt egyforma igények és egyenrangú kívánalmak vannak, amelyek kielégítési sorrendjében egyedül a nemzeti és faji szempontok jöjjenek latba.

Végezetül ne kerüljünk köntörfalazva a végső célt, vessük fel Trianon revíziójának fegyverrel is célba veendő szükségességét azzal, hogy ezer éven át véreztünk Nyugatot, tovább nem leszünk Kelet szolgálói.

A magyar falu és annak jegyzője egyemberként áll e célok mögött.

Gecsényi Kálmán

Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy hazában;
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarországot feltámasztásában. Amen.

TÖRVÉNYEK ÉS RENDELETEK

Az ásványolaj- és földgázkutatásoknál a 7761—1938. Ip. M. rendelet szerint csővezési, mentési, bővítési és fúrési munkálatok vasárnapokon és Szent István napján is végezhetők, mivel e munkák félbeszakítása veszéllyel járhatna.

Az 1907. évi XLV. tc. 32. §-ának rendelkezései szerint a gazdasági cselédek gyermekei utáni elemi iskolai beiratási díjat a cseléd tartó gazdának kell megfizetnie és pedig a cseléd bérébe való betudás nélkül.

Az 1911. évi XI. tc. 2. §-ában kapott felhatalmazás alapján a 603—1938. Ip. M. rendelet az április 29 és május 9 között megtartandó Budapesti Nemzetközi Vásáron a kiállított találmányok, minták és védjegyek számára a törvény 1. §-ában engedélyezett ideiglenes oltalmat biztosította.

Cinkota község előjárósága a községben elharapódzott ipari kontárkodás megakadályozására a következő rendelkezést bocsátotta ki: „A községbeli iparigazolvánnyal bíró önálló iparosok gyakran ismétlődő panaszra, hogy a lakosság csakis iparigazolvánnyal rendelkező iparossal végezhető munkáit nem arra jogosított iparosokkal, hanem kontárokkal végezteti. Az iparosság ezen panaszával a községi képviselőtestület is foglalkozott és arra utasította a községi előjáróságot, hogy e visszas állapotról hívja fel a lakosság figyelmét és hívja fel a lakosságot arra is, hogy azt saját jól reiragott érdekében szüntesse meg, a jövőben csak iparigazolvánnyal rendelkező iparossal dolgoztasson. A dolgoztató lakosság által figyelembe veendő a munkák kiadása alkalmával, hogy a kontárok semmiféle közterhet nem viselnek és így a közterhek arányosan nem oszlanak meg. Ennek következtében az adófizető polgárok közterhe emelkedik, mert az iparigazolvánnyal rendelkező iparosok kereset hiányában a közterhek viselésében részt venni nem képesek. Különösen figyelembe veendő a munkáltató lakosság által, hogy a kontárok a munkát rendszerint kellő szakismeret nélkül végzik el, aminek következtében a dolgoztatók esetleg károsodást szenvednek s az ebből keletkező perekben a hatóság részéről jogsegélyben rendszerint nem részesülhetnek. Mindezekre tekintettel nyomatékosan figyelmeztetjük a község lakosságát, hogy ipari munkáit mindig arra jogosított iparosokkal végeztesse.“

A 43.000—1938. P. M. sz. rendelet megadja a lehetőséget, hogy azok a hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárva, akik rokkantellátási adó alóli mentességre való jogukat eddig nem igazolták, azt bármikor igazolhassák, mikor is a következő évtől kezdve rokkantellátási adó alóli mentességben részesülnek. A jelen évre kivételesen május 31-ig lehet igazolással élni.

Jóváhagyott alapszabályok. A belügyminiszter a Körösszakáli Polgári Énekkar, a Drávaszedahelyi Birtokosság Legeltetési Társulata, az Egri Dobó István Asztaltársaság alapszabályait jóváhagyta.

Közigazgatási főiskolát

Sok szó esett már és sok panasz hangzott el a jegyzőképzésről, de a panaszok és jogos kívánságok csak a pusztába kiáltóknak szavai voltak. A legutóbbi rendezés a 103.200—1936. B. M. számú rendelet, mely a tanfolyami időt 4 félévben állapította meg, még megközelítőleg sem elégítette ki a jogos kívánságokat.

A vallás- és közoktatásügyi miniszternek a tanítói akadémiára vonatkozó törvényjavaslata adta kezembe a tollat, hogy a jegyzőképzés problémájához hozzászóljak. Különösen figyelemreméltó a törvényjavaslat indokolása, mely okadatolja a tanítóképzés emelésének szükségességét és akadémiai színvonalra való emelését. A tanítóképzés újjászervezését és időtartamának emelését indokolja: a nevelési tudomány haladása, a művelődési színvonal emelkedése, a tanítói feladatok rohamos bővülése és a tanító nemzetnevelő fontossága. Az akadémiai színvonalra való emelést indokolják: a külföldi ezirányú törekvések, a tanító faluvezető társadalmi helyzetének biztosítása, továbbá az, hogy érettségi bizonyítványon alapuló továbbképzés nem lehet középiskolai jellegű, a tanítói pályára készülnők kellő kiválogatása és a túltermelés csökkentése.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter a törvényjavaslat benyújtásával tanujelét adta a megértésnek, mellyel felfogta és átértelte a tanítók azon helyzetét, hogy a tanítók társadalmának országos fontosságát képesítésiük emelése által olyan színvonalra emelje, mely a mai és a belátható jövőendő kor követelményeinek a legtetsesebb mértékben megfeleljen.

Vajjon a községi jegyzőkre alkalmazva a törvényjavaslat indokolását, nem illik-e rájuk 100 százalékgig; vajjon a községi közigazgatásnak pangása vagy fejlődése állapítható-e meg; vajjon a községi jegyző művelődési színvonala elérte-e azt a fokot, amit már egyáltalán elérhet, vagy amit legalább el kellene érnie; vajjon a községi jegyzőre bízott feladatok elvégzése mind mennyiségileg, mind pedig azoknak belső lényege által megkívánt értelmiségi fokozat szempontjából állandóan a kellő színvonalat mutatja-e; vajjon a községi jegyző munkája, annak hatása és követelménye nem az általános és legfőbb nemzeti érdeket szolgálja-e; vajjon a községi jegyző a falu társadalmi, fejlődési, általános közigazgatási, nemzetgazdasági és nemzet fenntartási szempontból nem bír-e szervező, irányító és kivitelező munkássága révén oly nagy fontossággal, hogy társadalmi helyzetét iskolai végzettsége is minél jobban alátámassza és ezen munkássága nem kívánja-e meg feltétlenül a mind nagyobb és nagyobb képzettséget és tudást? Ezek mind olyan kérdések, melyekre nem lehet másképp, mint a legnyomatékosabb igennel felelni.

A kormányzatnak is át kellene éreznie azt a mély szakadékot, mely a jegyzőre bízott közfeladatok elvégzése s ezen közfeladatok elvégzésére vállalkozó egyéneknek a képesítése között fennáll. Nem akarom ezzel azt mondani, hogy a jegyző kellő képesítés hiányában nem bír megfelelni a reábizott munkának, mert a jegyző mindenkor átérzi hivatásbeli köteles-

ségét és annak legjobb tudása szerint igyekszik is megfelelni és meg is felel, de ez nem a jó és a mindent kielégítő iskolai és tanfolyami tanulmányok következménye, hanem annak a köteleltség tudásnak folyamánya, mely megvan s amelyet a napi munkáján felüli önképzésének köszönhet. Ez azonban nem normális állapot, mert amikor az okleveles jegyző már egy falunak jegyzője, akkor arra nem igen jut ideje, hogy önképzésére nagyobb időt fordíthasson, mert akkor már egyrészt kész emberként kell oda állania a munka kellős közepébe, mely minden idejét lefoglalja s olyan alaptudással kell rendelkeznie, hogy a hozzákerülő ügyek elintézése közben ne kelljen tanulmányokat végeznie, hanem azokat jól és gyorsan elvégezze, másrészt a jegyzőre bízott közfeladatoknak sokasága és sokfélesége a napnak oly nagy részét foglalja le, hogy fizikai ideje sincs neki a nagyobb mérvű önképzésre. Pedig hogy nagyfontosságú és sokirányú munkáját elvégezze, legelső feltétel a kellő felkészültség és a jó szakképzettség. Ez az államnak is elsőrendű érdeke.

A törvényeknek és rendeleteknek próbaköve a község, ott dől el, hogy a kormányzatnak és az állami végrehajtó hatalomnak felülről irányított intézkedései mennyiben felelnek meg annak a szándéknak, mellyel a felsőbb hatalom azokat útjára bocsátotta. Nagyban, sőt mondhatnók a legnagyobb mértékben befolyásolja az eredményt az a körülmény, hogy az utolsó szerv, mely a néppel legközvetlenebb érintkezésben van — a községi jegyző —, aki a törvényeket és a rendeleteket végrehajtja s a folyton változó és bővülő életjelenségekre alkalmazza, a közigazgatási és jogi intelligenciának mily magas fokán áll. Ennek az intelligenciának azt a fokát, mellyel a hatalmas állami gépezetben a községi jegyző betölthesse feladatkörét, előtanulmányokban kell megszereznie. S ez az, amit a községi jegyzői pályára készülő egyén részére a kormányzat nem tesz lehetővé.

Az 1871. évi XVIII. tc. óta, mely a jegyzői állást először köti képesítéshez, a jegyzőképzés időszakonként folyton fejlődött, legutolsó és legmagasabb fejlődési fokát a 103.200—1936. B. M. sz. rendelet négyféléves szaktanfolyamban állapítja meg. Ez a fokozatos fejlődés azonban sohasem állott arányban a folyton és rohamosan fejlődő és bővülő közigazgatás által megkívánt arányos fejlődéssel, sohasem elégítette ki a kívánságok mértékét és nem orvosolta a panaszokat.

A 18—1936. B. M. sz. körrendelet az alábbiakat mondja: „Az 1933:XVI. tc. alapján szervezett s a 2300—1934. M. E. sz. rendelettel életbeléptetett gyakorlati közigazgatási vizsga megoldotta a köztisztviselői képesítésnek félévszázadig húzódó ügyét... Az elért eredményeknél megállani, azzal megelégedni azonban nem szabad, sőt azoknak továbbhaladásra kell buzdítani.”

Az 1900:XX. tc. felhatalmazása alapján kiadott 103.200—1936. B. M. sz. rendelettel még mindig nincsen megoldva a jegyzőképzésnek immáron félévszázados ügye.

Ha „a közigazgatás alapja a község“ (886—1936. B. M. sz. rendelet) a községi közigazgatás vezetője, exponense pedig a jegyző, akkor az ő képesítését, tudásának gyarapítását, akire a közigazgatás alapjait rábízta a kormányzat, hogy az minél erősebb támaszt nyerjen, nem volna szabad oly mostohán kezelni, mint amilyent ez irányban ezen ügygel szemben tanusít.

Mert nehézségek nincsenek, bizonyítja ezt a felsoőbb közigazgatás köztisztviselői nevelése, mely a mai kor követelményeinek megfelel, ugyancsak bizonyítja a kultuszminiszter törvényjavaslata is. A megértésnek és jószándéknak ilyen tanujelét várjuk mi is.

Ezt a nagyobb fokú képesítést kívánja meg a belügyminiszternek azon terve is, mely szerint a nagyobb lélekszámú és fejlettebb községeket mezővárossá fejlesztené. Ezeknek élére városbírói vagy bármilyen minőségben nem kellene a magasabb fokú közigazgatástól vezetőt rendelni, mert ezeknek is egyedül hivatott vezetői a jegyzők kell hogy legyenek.

Ilyen magasabb fokú képesítéssel megoldódnék a községi jegyzőnek mint faluvezetőnek azon, szinte lehetetlen társadalmi helyzete, mert hiszen a jövőben már a falu intelligenciája között csupán a jegyzőnek nem lenne főiskolai képesítése, ami bizony hivatali súlyának és tekintélyének rovására megy. Noha hivatali adottságánál fogva a faluvezetőszerep tulajdonképpen a jegyzőé, hiszen a jegyző személye, hivatali és társadalmi helyzete az a kikristályosodási pont, amely körül tömörül a falu középosztálya. (Mikecz Ödön dr beszédéből.)

Kétségbevonhatatlan, hogy majd a főiskolai végzettséggel bíró jegyzők sem fogják jobban megállani a helyüket, mint most és a multban a tanfolyamot végzetek megállják és megállották. Azonban a magasabb fokú végzettség a gyakorlatban tágabb körű látókört enged, a jegyzőnek faluvezető társadalmi helyzetét biztosítaná, a kari tekintélyt s fejlődést emelné.

Régi igazság, hogy az a vezető, aki szellemileg és erkölcsileg is minél magasabb fokon áll, a gondjaira bízottakat is mind magasabbra tudja magához emelni.

Pápai Géza dr

Egyesületi élet

Üdülőházunkról

Van már a társadalom mindenféle osztályának a Balaton partján, vagy másfelé pihenő helye, ahol az év egytizenkettő részében aránylag olcsón elvonulhat pihenni és erőt gyűjteni a további munkára, pedig éppen a jegyzői munka a legidegölőbb, legfárasztóbb!

Menjünk végig a Balaton partján és Kenesétől Keszthelyig és Hévízig, vagy a tulsó parton, minisztériumi, fővárosi, számvevői, vasutas, csendőr, rendőr, postás, tanító, óvónő stb. tisztviselői karoknak van kisebb-na-

gyobb háza és nem egy jórészt jegyzői munkából épült.

Menjünk a Mátrába, Hajduszoboszlóra, vagy a Bükkbe, mindenütt találunk valamit, de jegyzői pihenőhelyet sehol!

És nekünk, akik parancsszóra, rendeletre vagy kérésre adtuk a község pénzét mások pihenéséhez, nincs pihenőhelyünk és évek óta szívességből mehetünk egyetlen helyre, a balatonyöröki belügyi számvevőségi üdülőházba, de persze nem olyan méltányosan és nagy számban, mint a számvevők.

Ha Árvaházunk minden év elején főszolgabírói erővel behajtja rajtunk a 12 és 7 pengős tagdíjat, már régen behajtották volna a lakosság utáni egy százalékot üdülőházunkra is a községektől, ha arra az Egyesület őket felkérte volna!

Hangsúlyozhatnók előttük bátran, hogy eddig a jegyzők a vármegyei és belügyi számvevőségi tisztviselők pihenését a vezetésük alatti községek adományával segítették elő, most segítsenek ők, annál is inkább, mert a miniszterközi bizottság elvileg a lakosság egyszázaléknyi hozzájárulása ellen kifogást nem emel és ha most, az év elején nem adunk, később már a költségvetési keret kimerülése miatt nem fogunk tudni adni.

Nem hinném, hogy egy főszolgabíró is lenne, aki ne érezné át a kérés komoly és méltányos voltát.

Ha nem sietünk, elmúlik az idő, a költségvetés VI. fejezete idegen célokra kimerül és ismét elkésünk.

Ehhez igazán nem kell közgyűlési felhatalmazás, csak egy kis munka.

Azután erkölesi és anyagi eredményt érünk el, ha az eddig keservesen összejött 50—60.000 pengő kamatát nem a tőkéhez csatolnók, hanem csak négy százalék kamatot számítva, 2000 pengő kamatot a tőke növelésére úgy állítanánk be, hogy ezidén már egyéb megoldás hiányában bérelne a vezetőség Kenesén, Aligán, Siófokon, Zamárdiban, Keszthelyen, Balatonyörökön, Hévízen, Tapolcán, Mátrafüreden, Hajduszoboszlón, vagy bárhol július és augusztus hónapokra egy-két szobát és felhívna a jegyzőtársadalmat, hogy jelentkezzenek záros határidő alatt, ki és hol akar 3—4 hétre a nyáron pihenni és csak akkor venné a vezetőség a főváros, a számvevők, a csendőrség, a vasutas, a tanítók, tanárok stb. (hiszen mindegyiknek van valami köze hozzánk) házának egy-egy szobáját bérbe, ha kellő jelentkező lesz és így, akik már adtak e célra, egy kis részben élveznék annak elenértékét, akik nem adtak megszegyenülnének és adnának! Már ez is valami lenne az eddigi semmivel szemben.

Eddig kartársaimnak szoltam, most szólok és velem igen sokan-sokan szólnak Egyesületünk vezetőségéhez, szeretnék, ha lenne eredménye.

Tremkó György

Betegségi Biztosító Intézetünk felállítására az előmunkálatok folyamatban vannak. Miután a pénzügyminisztérium illetékes ügyosztálya nem engedte meg, hogy a Központi Illetményhivatal a havi fizetési jegyzékek egy példányát — amelyre a számítások elkészítéséhez szükség van — nekünk kiszolgáltassa, kérdőívet küldünk minden község vezetőjegyzőjéhez és felhívjuk figyelmüket, hogy azt pontosan kitöltve, hozzánk postafordultával visszaküldeni sziveskedjenek, nehogy saját mulasztásunk is megakadályozza az ügy mielőbbi végleges megoldását.

Ötven éve

4

Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága elhatározta, hogy a Biharmegyei Bank, a Biharmegyei Takarékpénztár és a Nagyvárad Takarékpénztár által százezer forint előirányzattal felépítendő nyilvános áruraktár helyéül 117.000 négyzetméter területet enged át ötven évre, évi egy 20 frankos aranydíjért. — *Pest vármegye* jegyzőegyesületének küldöttsége Balla Zádor elnök vezetése alatt tiszteltet a belügyminiszternél és átnyújtották emlékiratukat, melyben a vármegye közönsége által elfogadásra ajánlott nyugdíjszabályzatnak jóváhagyását kérik. A szabályzatban a szolgálati évek maximuma 32 évben, a nyugdíjazás alapját képező fizetés minimuma pedig 600 forintban volt megállapítva. — *Törökszentmiklós* mezőváros 1887. évi forgalmáról és a község állapotáról készített jelentése szerint a község vagyona 161 ezer 341 forint 15 és fél krajcárt tett ki. A községi árvapénztár forgalma 58.822 forint 74 krajcár volt. A közpénztár forgalma 28.038 forint 14 krajcár volt, a pénztár évvégi maradványa 1 forint 03 krajcár. — *A belügyminiszter* határozatot hozott, mely szerint a községi lakosok közmunkaszolgáltatásai nem általányszerint, hanem olyképp rovdandók ki, hogy minden háztulajdonosra hat kézinapszám-tartozás essék. — *Bács-Bodrog vármegye* területén szolgáló segédjegyzők Hódságon értekezletet tartottak egy vármegyei segédjegyzői egyesület megalakítása tárgyában. — *Békés vármegye* árvízszújtotta községei közül Gyula város 4000, Csaba város 10.000, Békés 6000, Köröstarcsa 1100, Mező-Berény 800, Szarvas 1500, Szent-András, Ócsöd és Szeghalom 400—400 forint államsegélyt kapnak. — *Bereg vármegye* jegyzői egyesülete 1888 április 8-án Munkácsra, a városháza nagytermében tartotta közgyűlését Szabó József egyleti alelnök vezetésével. A tárgysorozatot Uszkay Bálint egyesületi jegyző terjesztette elő. A közgyűlésen az utóbbi időben megjelent miniszteri rendeleteket vitatták meg, majd az egyesület alelnökévé egyhangúlag Jobszty Gyula alispánt, alelnökké Zsiros Sándor beregszászi főjegyzőt, egyesületi jegyzővé Uszkay Bálintot választották meg. — *Czike* Lajos tiszaladányi körjegyző felhívást intéz a jegyzői karhoz Gunya Sándor tiszaszlári jegyző megsegítésére, miután ezt a községet a Tisza áradása csaknem teljesen megsemmisítette és így nevezett jegyző el van készülve arra, hogy csekély fizetését a víz által koldusbotra juttatott lakosságtól sehogysem veheti be. A felhívás adakozásra szólítja fel a jegyzői kart. — *Földváry* Mihály alispán felhívást intézett Pest megye összes főszolgabíráihoz és polgármestereihez, hogy az árvíz által nem sújtott községek válasszanak egy-két, az ügy iránt buzgólkodni tudó tagot, akik egy-egy aláíróívvvel házról házra járva, gyűjtsenek könyöradományokat az árvíz-károsultak javára. *Ujfalussy* Sándor, Szatmár vármegye alispánja javaslatára a vármegye törvényhatósági bizottsága kimondotta, hogy minden község köteles a nyári munka idején a 3—7 éves gyermekeket élet- és tűzbiztonság tekintetéből közgondozás alá helyezni és erre a célra gyermekmenhelyeket kell rendezni. Minden lakos köteles ilyenkorú gyermekét a menhelybe beadni. — *Szatmár* város közgyűlése el-

fogadta az új vashíd tervét, melynek kiviteli költsége 160.000 forintot tett ki. — *Református-Kovács-háza* község közgyűlésén a község jegyzője indítványt terjesztett elő község-házának és vendégfogadónak építése, valamint 100 hold kincstári földnek megvétele iránt. — *Makó* város közönsége 3131 forintos alapítványt tett a makói illetőségű, bármely honvédszázalajnál szolgáló és rokkanttá vált közhonvédek segélyezésére. A segély évi 60 forintot tesz ki. — *Selmecz-Bélabánya* közgyűlésén indítvány hangzott el, hogy miután a két szabad királyi város már egyesült, azokat gazdaságilag is egyesítsék, miután számadataikat még mindig külön vezetik. — *Czegléd* város tanácsa a közoktatásügyi miniszterhez folyamodott, hogy az állami polgári iskolát, amely csupán háromosztályú, kereskedelmi iskolává egészítsék ki. Trefort miniszter ezt a kérelmet, tekintettel a város gazdasági viszonyaira, nem teljesítette. — *Veszprém* vármegye jegyzőegyesülete május 7-én közgyűlést tartott, mely alkalommal elnökké Schill János padragi körjegyzőt választották meg. Elhatározták, hogy Almádi-fürdőn az árvaház-alap javára nyári mulatságot rendeznek. — *A Temesvármegyei Községi és Körjegyzői Nyugdíjintézet* Temesvárott közgyűlést tartott ifj. Ormos Zsigmond kir. tanácsos, alispán elnökle alatt. Az előterjesztett vagyonmérleg 97.298 forint 30 és fél krajcár tiszta vagyont tüntet fel. — *A Torontálvármegyei* Jegyzők Nyugdíjintézetének választmánya Nagybecskerekén tartotta ülését. Az intézet vagyona 75.247 forint 74 krajcár. Az évdíjakból és a tőkék kamataiból 12.089 forint állott rendelkezésre, míg az összes megszavazott nyugdíjak, nevelési pótlékok és kezelési kiadások csupán 10.280 forintot tettek ki. — *A kormány* azzal a tervvel foglalkozik, hogy Temesvár város mellett a Vadászerdőben és Mosniczán, továbbá a krassó-szörénymegyei Bálinczon magyar telepeket létesítsen. — Az *ondódi* véres jegyzőválasztás vádlottjait a kir. Kúria kéthavi fogházra ítélte. — *Kistétény* pestmegyei község szőlőterületeit a filoxéra teljesen tönkretette. Mozgalom indult meg a községben a nagyközségi jelleg megszüntetése és a községnek Budafok nagyközséghez való csatolása iránt. — *Rimaszombat* város tanácsa 12 főből álló hivatásos tűzoltóságot létesített és „megtette a szükséges intézkedéseket arra nézve, hogy a csapat teljesen felszereltesse”. — *Tolna vármegye* jegyzői egyesülete Kerbolt István elnökle alatt Gyönkön ülést tartott, melyen indítványt terjesztettek elő a jegyző konvencionális régi szokásos fizetésének rendezése, illetve a terményeknek készpénzre való átváltoztatása iránt. Indítványt fogadtak el még a fontosabb körrendeletek sokszorosítása és a jegyzői hivataloknak külön példányokban való kiadása tárgyában. — *Nógrád vármegye* jegyzői nyugdíjintézete Balassagyarmaton tartotta közgyűlését Draskóczy Ede, losonci városi főjegyző, nyugdíjintézeti elnök vezetésével. Az ülésen résztvett Nagy Mihály vármegyei másodaljegyző (a későbbi alispán) is. Megállapították, hogy az igénylők 2530 forint erejéig veszik igénybe az alap jövedelmét és miután a bevétel ezen összeget fedezi, a nyugdíjasok által eddig élvezett összegeket változat-

lanul hagyták. — A közlekedési miniszter elrendelte, hogy amennyiben a pénzeslevelek, csomagok és táviratok szállítási költsége a 10 forintot meg nem haladja, nemcsak készpénzben, hanem postai vagy távirati értékjegyek ráragasztásával is leróható. — Csósz, veszprémmegyei község elöljárósága úgy határozott, hogy miután a fizetéstelen községi szolgai állást senki sem vállalta el, azt minden községi lakos sorrendben köteles ellátni, ellenkezés esetén 5 forint pénzbírságot fizet. A vármegye a szabályrendeletet nem hagyta jóvá. — Kispeszt község bírása felterjesztést intézett a belügyminiszterhez a katonai hatóságok azon eljárása ellen, hogy Kispestről a polgárokat a térparancsnoksághoz beidézik és az idézés okát sem jelölik meg. A közös hadügyminisztérium, ahova az ügy került, intézkedett, hogy jövőben a katonai hatóságok az illetékes pogári hatóság közbenjárását végyék igénybe polgári állású egyének megidézésénél és annak okát is közölgék. — Ung vármegye jegyzői egyesülete április 12-én Ungvárott közgyűlést tartott, melyen elfogadták azt az indítványt, hogy a jegyzők a kerületen kívül való munkálkodás esetén napi- és fuvardíjat számíthassanak fel, mert hivatalos állásukban a teendők és a felelőségek tömege napról-napra növekedik. (Folytatjuk)

Hét-ről-hét-re.

Az Ausztria sorsában beállott világtörténelmi jelentőségű eseménnyel kapcsolatban túlzás nélkül elmondhatjuk, hogy visszafojtott lélegzettel figyeltük az események alakulását. Amikor a sokat hangoztatott „Anschluss“ minden paragrafust és elméleti kombinációt felborítva, pár óra alatt megtörtént, nem tudtuk függetleníteni magunkat a húsz éven át megszokott fenyegetések hatásától s percről percre aggódva vártuk azt a bombát, amely lángbaborítja az egész világot... Ezzel szemben mi történt? Az, hogy a történelmi valóság, a reális élet ismét győzött a békeszerződések mesterkélt rendelkezései felett. Az történt, hogy a Monarchia felदारabolásával létjogosultságától megfosztott Ausztria népe húszévi látszatfüggetlenségét feladva, elemi erővel tért vissza oda, ahonnan egy dinasztikus politika elkülönítette, a német nemzet kebelébe. Ezt a csatlakozást már 1918 novemberében elhatározta az osztrák nemzetgyűlés, amikor egyhangúan kimondotta, hogy: „Ausztria alkotórésze a német köztársaságnak“. Akkor még meg lehetett akadályozni e határozat végrehajtását, elég volt hozzá a versaillesi és a saint-germaini szerződés, ma már nem volt rá emberi hatalom. Ennek a csatlakozásnak szükségyszerűleg meg kellett történnie s nem a tény, hanem csupán az idő és mód okozott meglepetést a világnak... A magyar nemzet állásfoglalása a megváltozott helyzetben adva van s teljes őszinteséggel nyert kifejezést a magyar kormánynak Berlinbe küldött nyilatkozatában. Minden magyar embernek, főleg pedig minden felelős vezetőnek gondosan ügyelnie kell arra, hogy ezzel a kér-

déssel kapcsolatban ne terjedhessenek el olyan vélemények, amelyek az ország hivatalos álláspontjával ellentétesek, tehát károsak. A német terjeszkedéssel kapcsolatos nemzeti veszedelmek hangoztatása nemcsak nagyon gyenge lábakon álló magyar önértékre mutat, hanem egyenesen esztelenység, mert akaratlanul is idegen érdekeket szolgál azzal, hogy az események természetes következményeinek vonaláról eltereli a figyelmet. Ha van mesterségesen összetákolt eszme vagy állam, melynek alapjait a dolgok természetes fejlődése megingathatja, az bizonyára nem a magyar nemzeti gondolat, sem az ezen nyugvó történelmi Magyarország.

Csendben végzett, hivalkodás nélküli nemzeti munka egy éve fejeződik be a napokban országszerte, az Iskolánkivüli Népművelés téli tanfolyamainak előadássorozata. Ez az akció, amelyet minden reklám nélkül, de annál több szeretettel és szakértelemmel végeznek lelkes szakemberek, köztük igen sok kartársunk is, csak a városi embernek ismeretlen. A falusi életben már régen igen nagy megbecsülésnek örvend ez a fontos kulturális mozgalom, amely a gyakorlati élet kérdésein keresztül ferközik hozzá a nemzet műveltségében legelmaradottabb, tehát arra legjobban rászoruló rétegéhez. Hosszú évek tapasztalatai bizonyítják, hogy a népművelők apostoli munkája kézzelfogható eredményekkel dicsekedhetik annak ellenére, hogy munkájukat bizony nagyon szerény eszközökkel végzik. Az ügy fontossága s eléggé nem értékelhető jelentősége sürgetően követeli a fejlesztést és tökéletesbítést. Minden bürokratizmustól, agyonadminisztrálástól és tudományoskodástól óvakodva, a régi, gyakorlatilag kitudóan bevált alapokon kell a tanfolyamokat fejleszteni, főleg pedig olyan korszerű eszközökkel ellátni, hogy a nemes fáradozás minél szélesebb körben, minél hasznosabb eredményekkel járjon. Az államnak a farsadalmnak és magánosoknak egyaránt támogatnia és segítése kell ezt a mozgalmat, mely úgy a szellemi, mint az anyagi felkeltésnek biven megélesz a kamatait. Reméljük, hogy az illetékesek legafább olyan megértéssel fogják felkarolni az iskolánkivüli népművelés ügyét, mint amilyen hálával fogadják a legszegényebb falusi lakosok a különféle tanfolyamok felvilágosító munkáját.

Csonka-Magyarország 7,621.825 hat éven felüli lakosából 279.410 férfi és 393.630 nő, az összlakosság 9 százaléka, nem tud írni-olvasni, csak olvasni tud 62.036 lakos, ha ezekhez a számokhoz hozzáadjuk azok hozzávetőleges számát, akik egy-két elemi végeztek és éppen hogy a nevüket le tudják írni, körülbelül 1 millióra lehet tenni az egészen és félig írástudatlanok számát. Mindig azt mondjuk, hogy az analfabéták legnagyobb része az öregek közül kerül ki, a fiatalság már műveltebb. Mit mond erre a statisztika? Azt, hogy 80 éves és ennél idősebb analfabétáink száma 19 ezer, a 70—80 év közöttieké 74 ezer, a 60—70 közöttieké 112 ezer, az 50—60 közöttieké 97 ezer; 30—40 évek között 68 ezer, 20—24 között 49 ezer, 15—19 között 32 ezer, 6—9 között 89 ezer analfabéta van. Budapesten összesen 87 ezer 6 éven felüli lakos nem tud írni-olvasni. Száz és százezreknek helye üres a kulturális haladás, az újság és könyvfogyasztás terén, valamint az ország politikai irányításában. Nemcsak az ő szegényük és veszteségük, ez de a magyar államnak, a magyar nemzetnek is nagy szegénye és vesztesége... (p. s. g.)

A jegyző, mint testnevelési elnök

A testnevelésről szóló 1921. évi LIII. tc. 1. §-a a testnevelésre vonatkozóan a következőket mondja: „A testnevelésnek az a feladata, hogy az egyének testi épségének és egészségének megóvása, lelki és testi erejének, ellenálló képességének, ügyességének és munkabírásának kifejlesztése által megjavítsa a közegészség állapotát, gyarapítsa a nemzet munkaerejét“.

A magasztos és nemescéli törvény letiportatásunk azon időszakából való, amikor a magyar nemzet letaglózottságából és letargiájából kezdett újraébredni és kezdte érezni, hogy magyar, érezte, hogy letiportatásunk nem lehet végleges és hogy „nem veszhetsz el Magyarországon sohasem“.

Hogy azonban a magyar feltámadás előmunkálatai és a majdani magyar feltámadás harcára hivatott ifjúság életfeltételei olyanok legyenek, mint aminő ilyen nagy harchoz kívánatos, gondoskodott a magyar törvényhozás a testi és lelki erők kimunkálásáról, az ifjúság neveléséről s élethivatásának nemes értelmében vett előkészítéséről.

E törvény fokozta az iskolába járó mindkét nembeli ifjúság iskolán belüli testkultuszának kiépítését, ezen törvény tette lehetővé, hogy az addig testkultuszt alig űző, sportot alig ismerő, iskolába nem járó magyar földműves és ipari ifjúság is összehozassék olyan szervezetbe, ahol az adottságok, a feltételek megvannak a testkultúrának minél magasabb értelemben vett ápolására.

Gondoskodott úgy a magasabb, mint a közép és alsóbb oktatásban a megfelelő tanerők, szervek létesítéséről s az iskolába nem járó ifjúság testkultuszának ápolása végett életre hívta a Levente-intézményt.

Magának a törvénynek a különböző iskolák, intézmények, iparvállalatok s egyéb fenntartó testületek irányában körvonalozott imperatív intézkedései a legtöbb község szempontjából nem jönnek számításba, így minket, jegyzőket is csak a községekkel szemben előírt köteleességek és biztosított jogok szempontjából létesült intézmények, rendelkezések érdekelhetnek.

Hogy ma mi a szerepe a községnek a Levente-intézménnyel kapcsolatban, azt minden jegyző nagyon jól tudja, ennek taglalása nem célom.

A jegyző szerepét megvilágítani s nehéz helyzetét ismertetni sem szükséges, mégis vannak olyan tények, dolgok és állapotok, amik mellett elsiklani nem lehet, sem az egyetemes magyarság, sem pedig jegyzői érdekek szempontjából.

Mit is lát a törvény értelmében a testnevelési bizottság elnökének szerepét betöltő jegyző a falusi testkultusz elnökének szerepét betöltő jegyző a falusi testkultusz intézménye, a Levente-intézmény működése körül, mint hivatott vezető.

Az intézmény mindenekelőtt is a magyar nemzeti öntudat, a céltudatos ifjúságnevelés, a törhetetlen magyar érzés, az integritásba vetett bizalom, az Isten iránt érzett felemelő hit, a szülői szeretet, a családi meleg érzések, a bajtársi szellem, magunkkal, hazánkkal, embertársainkkal szembeni köteleességek, a magyar élniakarás, az igazi fajszereget, a hazát életlen felül becsülő hősiesség, a meg nem alkuvás, az utolsó leheltig szóló magyaros kitartás fellegvára és megingathatatlan pillére akkor, amikor az ifjúság egy új magyar ezerév érdekében előbb vagy utóbb bekövetkező harcra felkészült az elmúlt ezer év hősi babé-

rainak, megtiportatásoknak és újból feltámadásoknak ismeretében.

Az intézmény soha nem bírálható, le nem szólható, de minden magyar szívét örömmel és szeretettel, büszkeséggel és ragaszkodással betöltő életfa, mely a földben mélyen gyökerező, de a sors villámaitól megtépázott magyar életnek a forrása.

Ennek a nemes, emberi szempontokból magasztos célokat szolgáló intézménynek egyik éltető és mozgató eleme a jegyző, mint a testnevelési bizottság elnöke.

Nehéz jegyzői sorsunk, munkával túlterheltségünk mellett is a szebb jövőbe vetett hit az a láng, mely olykor-olykor talán csüggedő lelkünket a további kitartásra buzdítja.

Nagyon jól tudjuk azt, hogy a jegyzői élet amúgy sem valami rózsás útjain a sok töviskoszorú között a levente-intézmény miatt is sok gátlás, gáncs, sőt néha meg nem értés is nehezíti a törhetetlen akarattal véghezvitt cselekedetek megvalósulását.

A jegyző tudja, látja, érzi, hogy a felemelő nemes hit, a buzdítással, az Isten segítő keze alatt dolgozó becsületes akarással szemben a visszavonás és pártütés, tagadás szelleme bizony sokszor felütné fejét, ha a fáját és népét szerető becsületes magyar jegyzői kar, munkától túlterhelten bár, de hűségesen nyitva nem tartaná a szemét.

Ezt a nemzeti vérkeringés és gyógyulás útját egyengető intézményt bizony sokszor megvédjük mi, amikor annak nemzeti szempontból kimutatható értékeit néha még kifogásolni is merészeli.

Nem mérhető fel a nemzet szempontjából az az előny, mely a falusi jegyző köteleességteljesítései közül itt a legjobban kidomborodik.

A zsendülő tavaszi virágillat, a tavaszi napsugár által örök ifjúságra serkentett pezsgő magyar vérral telt élet-erős jövő nemzedék biztos útjait egyengetni nagyon nehéz, de annál felemelőbb.

Nem a büntetés, nem a törvényben körülírt büntető szankciók, nem a pénzbüntetés, dorgálás vagy visszatartás, hanem a sima becéző szó, ahol kell, az igazságos, de nem kirívó szigor, az érdem jutalmazása, a hibák meglátása, de nem bántó hánytorgatása azok a fegyverek, melyek a rakoncátlan és játékos gyermekekből komoly, kötelességtudó, nemzetfenntartó és építő acélos ifjúságot nevelnek a Levente-intézményen keresztül a magyar hazának.

Az ifjúság szeretete, de nem annak örök gáncsolása, az ifjúság irányítása, de nem félrenevelése a cél, amelynek a testnevelési bizottság elnöke előtt mindig ott kell lebegnie.

A magyar ifjú hősök példája, a lelkesítő ősi dicsőség útjait ismertető tántoríthatatlan hinni tudás az, ami erőt kell, hogy adjon úgy nekünk, mint a gondjainkra bízott serdülő magyar reménységeknek.

Lehet, valaki azt mondja, hogy ez utópia. Elérni képzelenség, hogy csak szép szóval és a magyarság és becsület, a jellem és hazaszeretet örök ébrentartásával lehessen ifjúságot nevelni.

Ha a vezetőjében nem csalódik az ifjúság, ha a vezető örökké egyforma s soha nem kifogásolható tanításaival, ténykedéseivel, saját életében is megvalósított mocsoktalan magyarságával és izzó hitével neveli az ifjakat, a testnevelési törvény céljai megvalósulnak.

Ha azonban elvész a talaj, mely lélekben a vezetőket az ifjúsággal összekötötte, ha a minden kákán bogot kereső, minden hibát felnagyító, ha a vezetőséget cézári hajlamokkal ellátó testnevelési bizottsági elnök elrontja a dolgot, akkor a törvény intenciói hiábavalók és ha megvan is a munka, az áldás nem következik be, mert sebekből életet fakasztani, gáncsból buzdítást meríteni nem lehet.

A sokféle életgöröngyöt taposó jegyzőnek nemcsak az irodai becsületes munkája fontos, a haza, a nemzet, a magyar faj szempontjából, de fontos a magyar ifjúság vezetésében olyan szerep betöltése is, mely a mindig izzó magyarságú jegyzői kartól elvárható.

Mondhatnák azt, hogy az ifjúságnak vannak erre

hivatott vezetői. Igaz. A jegyző ne is akarjon mindent magának megszerezni, van úgy is elég dolga. De az Isten-nel, hazával és magyarságával szemben kötelessége a jegyzőnek ott, ahol a törvény is vezetőszeretpet biztosít neki, úgy betölteni hivatását, hogy ne bízsa másra a vezetést, ahol neki is nagy szerep jutott. S ha a jegyzői kar az ifjúság testkultuszánál biztosított jogaival élve és kötelességeit teljesítve halad a kijelölt úton, akkor érdemes volt élnie, mert olyan ifjúság életútját egyengette, mely a szebb magyar jövődó támasza és talpköve s ha a magyar ifjúság azzá fejlődik, amire ezen intézményen belül fejlődnie kell, Magyarországot többé a pokol kapui sem dönthetik meg.

Tóth Sándor dr

A jövő nemzedéke

Az új nemzedék nevelése jegyzői megvilágításban is túlnő a jegyzői íróasztal iratcsomagjain. Nemzeti eszmévé fog kialakulni, mely eszmének minden idők legnagyobb és legfontosabb kérdései közé kell tartoznia. A nevelésben kétségtelenül első helyet foglal el a jellem nevelése. Az utóbbi időben mind többet olvasunk a sajtóban arról, hogy jellemünk hanyatlak, elkorcsosodik stb. Akik ezt a megállapítást teszik, szem elől tévesztik, hogy mi is a jellem tulajdonképpeni fogalma. Ha meg akarjuk határozni, arra jövünk rá, hogy a jellem az egyén erkölcsi fellegvára. Emerson szerint „a jellem természeti erő épűgy, mint a fény, vagy a meleg s az egész természet dolgozik vele.“ Így megérthetjük, hogy nincs igazuk azoknak, akik a jellem elkorcsosodását vázolni igyekeznek. Nincs igazuk azért sem, mert mi, magyar jegyzők, érezhetjük és tudhatjuk, hogy a jellem nem korcsosodhatik el, annak fejlődnie kell és fenn kell maradnia, mert ez nemzetfenntartó erő is. Szekfü Gyula: „Faji kérdés és magyarság“ tanulmánya szerint (Napkelet 1923. IX.) „a régi magyar faj nincs többé; a mai magyarság, úgy mint közvetlen elődei is, fajilag atomizált, meghatározhatatlan egyéniség.“ Erre is csak azzal a határozottsággal válaszolhatunk, hogy magyar faj igenis van, éppen jellemünknel fogva, de leginkább pedig élettani szempontjainknál fogva. A népek pusztulásának Ribot szerint nem az az oka, amit a történetírók annak tulajdonítanak, hanem inkább erkölcsi, szellemi és testi erők megfogyatkozása. Bár nem lehet általánosítani, de ez igen sokszor így van. Schallmayer szerint egy nép sorsa és kiválósága között sokoldalú összefüggés van, ez a kiválóság pedig többnyire szellemi és testi örökítő állományától függ. A természet azonban nem egyedekkel, hanem fajokkal dolgozik, miért is minden munka faji munka és egy generáció magán hordja fajtájának minden ismertető jelét.

Kant szerint „a nemzet a közös származásúak alkotta polgári egész“, vagyis ebből az következik, hogy a nemzet és faj egybevágó fogalom, amiből következtésképpen levonhatjuk, hogy a nemzet fennmaradását az egyedek összessége, tehát a fajnak a jellemén keresztül történő tevékenysége biztosítja.

Ezekből állapíthatjuk tehát meg azt, hogy ma legégetőbb kérdés az, hogy a jövő, vagy a múlt generáció-e az, amely teljes ütemében biztosítaná a mai élet rugalmasságát. A TESz soproni nagygyűlése minap zajlott

le és ott a fiatalság helyet követelt a maga számára. A fiatalságban látjuk az Erő, Élet és az Idő magasztos varázsát és minden irigylésre méltóságát. Ezt a fiatalságot, a jövő generációját mi is szeretettel köszöntjük és vele együtt minden jegyzőgenerációt. Tudjuk, hogy ezek is csak az általam már fentebb kifejtett álláspontokkal fognak karöltve haladni, mert mindennél előbbre van náluk fajtájuk, karuk szeretete és jellemük megbecsülése.

Hogy azonban a fiatalság méltóképpen felkészülve helyet is kapjon, szükség van ehhez az öregek higgadtságára és a fiatalok lendületére, ezeket tehát összhangba kell hozni, mert eredményes munka csakis így várható.

Üdvözlünk benneteket épp ezért, jövő generáció! Csatlakozunk a TESz nagygyűlésén elhangzottakhoz, mert ezáltal fajtánkat is szeretjük. Jegyzőszemmel pedig éppen ennél fogva kötelességünk mindent elkövetni, hogy a jövő nemzedéke minél jobban megállhassa helyét, tehát meg kell tennünk mindent, hogy az ifjúság ne csak szavakban, de tettekben is segítő társakra akadjon, viszont az is szükséges, hogy az ifjúságot ne csak szavak és jelmondatok ismétlése hevítse, hanem tettekben is mutassa meg, hogy méltó utódja lesz az öregeknek.

Ács József Ferenc

A tanfolyamok alapvizsgáinak eredménye

A tanfolyam székhelye	Vizsgán jelöltözött	Jelölés			Egy		Két		A javító vizsgán		
		Jelölés	Jó	Elég- séges	Egy	Két	ismétlő vizsgára utasított	jó	elég- séges	újabb javító viz-g ra utas.	
Eger	59	9	24	22	2	2	—	—	4	—	
Nyiregyháza	60	3	12	21	8	9	7	3	11	3	
Szombathely	124	5	49	42	16	8	4	1	21	2	
Összesen	243	17	85	85	26	19	11	4	36	5	

Az első vizsga százalékos eredménye: jeles 7, jó 35, elégséges 35, egy tárgyból elégtelen 10.5, két tárgyból elégtelen 8, ismétlővizsgát tesz 4.5 százalék.

A nyugdíjasok illetményei

Csodálatos az a közömbösség vagy lelki fásultság, amivel a nyugdíjas tisztviselőtársadalom illetményeinek két, illetve három százalékkal való felemelését fogadta. Ennek oka kétféleképpen magyarázható; vagy azt képzelik, hogy elvont illetményeik visszadását illetőleg úgyszólván minden erőlködés, vagy pedig a „nekem már úgyszólván minden mindegy“ elvénél fogva hallgatnak.

A fájdalomnak és csalódásoknak hangtalan viselése mindenestre férfias és csak kiegyensúlyozott lelkek tulajdonsága, de joggal képzelhető a kormánykörök részéről beleegyezésnek s az illetékes körök joggal képzelhetik azt, hogy a nyugdíjasok meg vannak elégedve a 2—3%-os emeléssel.

A „nekem már úgyszólván minden mindegy“ elve lelki okokra vezethető vissza. A hosszantartó nyomorúság ugyanis teljesen megöli a lelki épséget is s elnyomítja a szellemi és erkölcsi értékeket. Ennek tudható be tehát az a lelki narkózis, mely a nyomorúság ingoványába merült nyugdíjasok lelkét megfekszi.

Még csak a híre volt meg az illetmények felemelésének s már akkor megkezdődött minden vonalon az árak emelése. Felemelték az élelmiszerek, a legnélkülözhetetlenebb közszükségleti cikkek árát, sőt felemelték a lakbéreket is. A 2—3%-os illetményfelemelést általánosságban legalábbis 20—30%-os ár-emelkedés követte.

Az illetmények felemelése teljesen hibásan lett végrehajtva, mert sem szociális, sem etikai szempontból nem állja meg a helyét.

Szociális szempontból teljesen elhibázott, mivel nem azokon segítettek, akik arra tényleg rá voltak utalva. Miért nem a 9000—1931. M. E. számú rendeletet helyezték hatályon kívül, amely a szerencsétlen nyugdíjasokat 1931 szeptember 1-től kezdődően egyszerre 15%-os csökkentéssel sújtotta?

Etikai szempontból pedig nagy szépséghibája az egoizmus, mert a legmagasabb illetményeket élvezők jártak vele a legjobban, akik különben sem voltak ráutalva. Itt a hét-, illetve hatszázalékos emelés csak a jómódot fokozta, míg a legkisebb fizetési osztályokban ugyanannyi emelés a nyomorúságot, ha nem is szüntette volna meg teljesen, de legalább enyhítette volna.

Annak megvilágítására, mit veszítettek a kisnyugdíjasok a már nyolc éve tartó illetménycsökkentésekkel, szolgáljon az alábbi példa:

A IX. fizetési osztály I. fokozata szerint 230 pengő jövedelem alapulvétele mellett 179 pengő 40 fillér nyugdíj az 5000—1931. M. E. számú rendelet értelmében 152 pengő 50 fillérre, 7000—1931. M. E. számú rendelet értelmében 1932 január 1-től kezdve további csökkentés 9% lévén, a 152 pengő 50 fillér 136 pengőre, a 3000—1932. M. E. számú rendelet alapján 1932 július 1-től a nyugdíjasokat illetőleg újabb 4%-os csökkentés rendeltetvén el, már a 152 pengő 50 fillér 128 pengő 80 fillérre, végül az 1400—1933. M. E. számú rendelet alapján a nyug-

díjasok 1933 március 1-től kezdődően újabb 2%-os csökkentés alá esvén, a 128 pengő 80 fillér 125 pengő 60 fillérre apadt le. Havi 179 pengő nyugdíjból havi 50 pengő 60 fillér csökkentés, ez peccatum mortalis, quod clamat ad coelum!

Nem nehéz kiszámítani, hogy egy ilyen kisnyugdíjas évenként 607 pengő 20 fillérrel rövidült meg, ami hét éven keresztül csekély 4250 pengő 40 fillért tesz ki! Most joggal kérdezhethetjük, hogy ha a hét év alatt 4250 pengő 40 fillért el nem vonnak tőle, volna-e ma egy fillér adóssága is? Bekövetkezett volna-e nála a részletek elmulasztása, melynek következtében nyakába zúdultak még a perköltségek is?

Számítsuk hozzá még ehhez a feleség és öt gyermeke után járó havi 81 pengő 60 fillér családpótléknak 66 pengőre való leszállítását, mely évenként szintén 187 pengő 20 fillért, a hét év alatt 1310 pengő 40 fillért tesz ki!

A lakbérek leszállításáról jobb nem is beszélni, mert minden jobbérzésű ember szíve elszorul, ha visszagondol arra, hogy hozzányúltak még 25—30 pengős lakbérekhez is, amiből az következett, hogy a kisnyugdíjasok — különösen a faluról beköltözők —, kik különben is a legalacsonyabb lakbérosztályba voltak sorozva —, családjaikkal olyan lakásba voltak kénytelenek beköltözködni, mely sem társadalmi állásuk nivójának, sem pedig egészségi szempontból nem felelt meg s hol gyermekeik egészsége s a környezet miatt erkölcsisége is, a legnagyobb mértékben veszélyeztetve van.

Még a hadikölcsönök beváltásánál is méltányosabb és előbbrevaló az elvont illetmények visszadására, mert a hadikölcsönöst mindannyian feleslegünkben és önmagunktól, tisztességes kamat reményében adtuk, mintha csak takarékbba helyeztük volna, míg illetményeink elvonásánál nem kérdeztek meg bennünket, sőt nem is a feleslegünkben, hanem a kisnyugdíjasoknál a létminimumon jóval alább lévő illetményekből vonták el.

Akár érzelmi szempontokból, akár az észszerűség szempontjából fogjuk fel a dolgot, mindenestre rövidesen vissza kell adni az elvont illetményeket, ha nem is egyszerre, de legalább fokozatosan, mert ezt kívánja a keresztény felebaráti szeretet s amellet az országos érdek is, hogy a nyugdíjas tisztviselői társadalom s velük együtt a jövő nemzedék el ne pusztuljon.

Csicseri Orosz Béla

Közjogi intézmények csak akkor bírnak értékkel a nemzetre nézve, ha a nemzet, a nép erőinek és értékeinek fejlődését teszik lehetővé s ha alkalmasak arra, hogy ezeket az erőket és értékeket az egyetemes nemzeti célok szolgálatába állítsák.

Darányi Kálmán

Ki a sértett?

A közéleti szereplés természetes következménye a bírálat, mely lehet nyílt és őszinte, lehet alattomos, rosszindulatú, alapulhat tévedésen és lehet jóakarátú, de lehet nyílt és célzatosan rosszakaratú. Vannak, akiknek szeme előtt a közéleti tisztesség és tisztaság lebeg és vannak, akik csak zavart akarnak kelteni, a zavarosban akarnak halászni és közben egyéni céljaik elérésére kritikájukban csak önmaguk által nagybecsült személyiségük előtérbehelyezése a cél s közben elvész az igazság, a mérséklet és másnak megbecsülése.

Egy ilyen rágalmozással kapcsolatosan felmerült az a kérdés, hogy, ha a kritizáló az előljárást megrágalmazza, kinek van joga a rágalmozót felelősségrevonni. Az előljárást csak együttesen tehet-e feljelentést vagy erre az előljárást bármelyik tagja jogosult. Minthogy e téren elég bizonytalanságot tapasztaltam, úgy érzem, hogy a köznek tesznek szolgálatot, ha az erre vonatkozó eljárást és a bíróság álláspontját ismertetem.

Az 1914. évi XLI. tc. 9. §-a szerint:

„Rágalmazás vagy becsületsértés csupán felhatalmazás alapján üldözhető akkor is, ha:

6. az 1—5. pont alá nem eső állami vagy pedig törvényhatósági, vagy községi hatóság, továbbá akár az 1—5. pont alá nem eső állami, akár pedig törvényhatósági vagy községi szolgálatban álló közhivatalnok ellen:

hivatásuk gyakorlására vonatkozólag állítottak, vagy híreszteltek oly tényről, amely valóság esetében bűnvádi vagy fegyelmi eljárás megindításának oka lehet“.

Tehát ebben az esetben nem közönséges rágalmozás vagy becsületsértés esetével állunk szemben, hanem egy minősített bűncselekménnyel, a felhatalmazásra hivatalból üldözendő rágalmozás vagy becsületsértés vétségével. Ami annyit jelent, hogy az ilyen bűncselekmény elkövetőjével szemben 1. felhatalmazás alapján, 2. hivatalból folytatja le az eljárást a bíróság.

1. A „felhatalmazás“ azt jelenti, hogy a községi előljárást, illetőleg a községi tisztviselők kérelmére az illetékes járási főszolgabíró felhatalmazást ad az illetékes kir. ügyészség részére, hogy vádat emelhesse a feljelentett ellen.

2. A „hivatalból“ pedig azt jelenti, hogy a bűnvádi eljárás lefolytatása ebben az esetben állami érdek, melynek a felhatalmazás perjogi előfeltétele.

Tehát a sértett községi előljárásnak vagy azok tagjainak, vagy a községi tisztviselőknek a feljelentést a kir. ügyészségnél kell megtenniük és a kir. ügyészség részére kell a felhatalmazást kérni, hogy annak alapján a kir. ügyészség vádat emelhesse.

Nem szolgálhat vita tárgyául az, hogy ki a sértett, ha a községi tisztviselő saját személyének megrágalmazásáért kér a bíróság előtt elégtételt. Azonban, ha az előljárást megrágalmazták meg, kérdés, hogy ki teheti meg a feljelentést, ki kérheti a felhatalmazást, ki követhet elégtételt, egyszóval ki a sértett?

Ugyanis nem egy esetben előfordul, hogy az előljárást egy része azért nem járul hozzá a feljelentéshez, hogy a perrel kapcsolatos esetleges költségektől meneküljön, vagy talán ép az előljárási tagok között vannak olyanok, akik esetleg a rágalmozó mögött állnak, az is előfordulhat, hogy az előljárásnak egyik-másik tagja rágalmozza meg az előljárást.

Ezzel a kérdéssel foglalkozott az egyik kir. törvényszék és az indokolásában erről a következőket írja:

„A kir. törvényszék úgy látja,, hogy a kitételek az előljárástól vonatkoznak és, hogy a községi előljárást az 1886. évi XXII. tc. alapján alakult, tehát törvényen alapuló hatóság és mint ilyen községi előljárást nem kért és nem is kapott felhatalmazást az illetékes főszolgabírótól a bűnvádi eljárás megindítására, csakis a sértett saját személyére nézve kapott felhatalmazást.

Minthogy a községi előljárást, mint együttes jogi személy veendő figyelembe, annak egyes tagja a községi előljárást nevében, együttes felhatalmazás hiányában, a Bp. 9. §-a szerint a községi előljárást részére meg nem adott felhatalmazást nem pótolhatja.

A kir. törvényszék tehát megállapítja, hogy községi előljárást részéről felhatalmazás nincsen és így a vádlottat a fent jelzett vád alól a Bp. 326. § 4. pontja alapján felmentette“.

A kir. törvényszék ítélete fellebbezés folytán a kir. ítélőtábla elé került, amely az első bíróság ítéletét vizsgálat alá véve, ítéletének indokolásában a következőket mondja:

„Téves azonban az az álláspontja, hogy a vád törvényes emelhetéséhez szükséges felhatalmazás hiányzik, miután a bűnvádi eljárás megindításának alapját csak a cikkekben megjelölt községi előljárást részére adott felhatalmazás képezheti, nem pedig a községi bíró részére adott felhatalmazás.

Ugyanis a községi előljárást nem jogi személy, amely csak a maga egészében léphetne fel bűnyűben, tehát csak akkor, ha annak minden egyes tagja sértve érzi magát.

Erezheti magát annak csupán csak egy tagja is s mint előljárást tag, megtorlást követelhet.

Kérhet és kaphat tehát felhatalmazást a községi bíró is, mint előljárást tag.

. a községi bíró részére adott felhatalmazás alapul szolgál a bűnvádi eljárás megindítására“.

A kir. ítélőtábla ítélete semmisségi panasz folytán a kir. Kúria elé került, amely a kir. ítélőtábla fenthivatkozott indokolását nem változtatta meg.

Tehát ha az előljárást valaki megrágalmazza, nem szükséges, hogy az előljárást minden egyes tagja vagy az előljárást együttesen tegyen feljelentést és kérjen felhatalmazást, hanem ehhez joga van az előljárást bármelyik tagjának is.

A költségekre vonatkozólag pedig a következőket jegyzem meg. A vádat a kir. ügyészség képviseli, mert a bűncselekmény felhatalmazásra hivatalból üldözendő. Ebben az esetben a sértett mint tanu is idézést kap és a tanuként megidézett sértettet útiköltség és napidíj illeti meg. Tehát a bíróság előtti elégtételkérésnek nem lehet akadály az, hogy a feljelentőnek vagy feljelentőknek tetemes költségükbe kerül a per.

Fentiek ismertetésével nem az a célom, hogy ezzel biztatást adjak a perlekedéshez, mert az előljárást és annak szellemi irányítója, a községi jegyző kötelessége, hogy jóakarattal, megértéssel, szeretettel igyekezzék a megtévedetteket a helyes útra vezetni. De ha akad a község lakosai között mégis olyan, aki rosszakaratból, vagy érvényesülési vágyból az előljárást ellen támad, tájékoztatni akarom azokat, akiknek erre szükségük lehet.

(szf.)

HIREK

Heti 44 munkaóra

A gyárak és irodák robotosainak nehéz élete március 1-vel megváltozott.

Amennyire örvendetes esemény ez, nemcsak a közvetlen érdekelteknek és azok hozzátartozóinak, hanem nekünk is, époly elszomorító, hogy még van az országban olyan alkalmazotti réteg, amelynek — amint azt az Országos Jegyzőegyesület legutóbbi választmányi ülése is megállapította és az illetékesekkel közölte — napi 12—14 órát kell dolgoznia. Nap-nap után jönnek az újabb és újabb szociális törvények, de a mi betegsegélyügyünk rendezése és a jegyző tehermentesítése — amit már évek óta ígérgetnek —, egyelőre sorra nem kerül.

A törvény legyen egyforma mindenkivel szemben, erejével védjen meg minket is, talán mi is dolgozó rétege vagyunk a nemzetnek. Nekünk is legyen szabad időnk, amit családunk körében tölthessünk el és gyermekeink nevelésére fordíthassunk. Nagyon örvendetes a törvénynek az a rendelkezése is, amely alkalmat ad a hétvégi kirándulásokra. Mennyire szükségünk volna erre nekünk is, akiknek még vasárnap délelőtt is hivatalos órát kell tartanunk.

Hol vagyunk mi az állami és városi hivataloktól, ahol a nyári hivatalos kánikulában is bent kell ülni az irodában délután 2—6 óráig, ha tudunk dolgozni a hőségétől, ha nem. Mennyivel jobb beosztás volna nálunk is a délután 2 óráig tartó hivatalos óra s ha a munkánk úgy kívánja, pedig mindig kívánja, amint eddig is, ha kellett éjjelig dolgozni, dolgoztunk éjjelig, úgy ezután is bemennénk dolgozni, de természetesen nem a legnagyobb hőség idejében, hanem vagy este felé vagy a kora reggeli hűvösebb időben.

Mindenesetre a munkát helyettünk el nem végzik, azt csak nekünk kell elvégezni. El is végezzük. De nem indokolt a délutáni hivatalos óra a földműves lakosság érdekében, mert nyári délutánokon ugyan senki be nem jön az irodába, ha valakinek ott dolga van, azt elvégzi reggel, mielőtt kimegy a munkára. Bár a délutáni hivatalos óra már sok vármegyében nincs meg, például nálunk, sajnos, még szigorúan be kell tartani. Ezt egyébként is nem vármegyénként, hanem országosan egységesen kellene rendezni.

A negyvennégyórás munkahétről szóló új törvény előrevitt, jobb körülmények közé juttatott széles, értékes magyar rétegeket, ezennel jelentkezünk, hogy mi is itt vagyunk még, ne feledkezzenek meg rólunk sem, mert ami másnak jól esik, nekünk is jól esnek.

Tiszay András

Főispánok felmentése és kinevezése. A Kormányzó úr a belügyminiszter előterjesztésére vitéz *Igmándy-Hegyessy* László somogyvármegyei, nagybarcsai *Barcsay* Ákos biharvármegyei, vitéz buji és jékei *Jékey* Ferenc veszprémvármegyei, vitéz *Horváth* István baranyavárme-

gyei és Pécs városi, *Kozma* György dr csongrádmegyei és Hódmezővásárhely városi, vajai *Vajay* Károly dr szaboles- és ungmegyei főispánokat tisztük alól saját kérelmükre felmentette, egyben a már korábban felmentett *Ostffy* Lajos helyére vitéz szentjánosi *Szücs* István főszolgabíró Vas vármegye, nagybarcsai *Barcsay* Ákost Somogy vármegye, vajai *Vajay* Károly dr-t Bihar vármegye, vitéz buji és jékei *Jékey* Ferenc dr-t Szaboles és Ung vármegye, *Mesterházy* Ferenc dr főszolgabíró Veszprém vármegye, *Blaskovich* Iván dr főszolgabíró Baranya vármegye, vitéz *Bonczos* Miklós vármegyei főügyészt Csongrád vármegye főispánjává kinevezte. Pécs város főispánja *Nikolits* Mihály min. titkár, Hódmezővásárhely *Kászonyi* Richárd dr Csanád—Arad és Torontál vármegyék főispánja lett.

A vármegyei tisztviselők köréből. Szaboles vármegye főispánja *Szikszó* Bálint dr tb. szolgabíró vármegyei fogalmazóvá nevezte ki. Heves vármegye főispánja ifjú *Studinka* Elemér dr budapesti ügyvédet tb. vármegyei tiszt főügyésszé nevezte ki.

Községi választások. Vezetőjegyzővé választották: Jászárokszálláson *Nemoda* József ottani közigazgatási jegyzőt, Szentpéterúron *Német* Viktor pacsai segédjegyzőt. Jászárokszállás község adóhivatali vezetőjévé *Faragó* Viktor segédjegyzőt választották meg. Segédjegyzővé választották: Jászárokszálláson *Véniss* Zoltán dr, Szentpéterúron *Hegedüs* Kálmán, Vilmányban *Szilágyi* Dezső, Berkesden *Appel* András, Kőzszerdahelyen *Kőröshegyi* János Pál, Szentlőrincen *Orbán* György, Nyirbélteken putnoki *Nagy* Géza okleveles jegyzőket.

Nyugdíjazás. Jász-Nagykun-Szolnok vármegye kisgyűlése *Magyar* Béla jászárokszállási főjegyzőt negyvenévi szolgálati idővel folyó hó elsejével, saját kérelmére, nyugállományba helyezte.

Halálozás. Marosvásárhelyi *Egyed* Ignác nyugalmasított bucsatelepi főjegyző 63 éves korában Debrecenben elhunyt.

Közjegyzői áthelyezés. A m. kir. igazságügyminiszter *Janka* Sándor dr vásárosnaményi kir. közjegyzőt Orosházára helyezte át.

Vásárok áthelyezése. *Majs* község engedélyt kapott arra, hogy május hó elsejére eső országos kirakó- és állatvásárát kivételesen folyó évi május 2-án tarthassa meg. *Gyulaj* község március hó 28-ára engedélyezett országos- és kirakóvásárát ez évben április 28-án, *Decs* község pedig április 11-ére engedélyezett vásárát folyó évben kivételesen április 4-én tartsa meg.

Vármegyei díjtalan gyakornokok segélyének felemelése. Békés vármegye törvényhatósági bizottsága a belügyminiszter rendelete értelmében elhatározta, hogy folyó évi július 1-től kezdődőleg a vármegyei díjtalan közigazgatási gyakornokok díjazását olyképpen állapítja meg, hogy azok a szolgálat első évében havi 85 pengő, a második évben havi 100 pengő, a harmadik évben 120 pengő, a negyedik évtől pedig havi 140 pengő díjazásban részesülnek.

Postai változás. A Vése községben működő postai ügynökség március hó 20-ával megszűnik és helyette IV. osztályú postahivatal lép életbe.

Diósgyőr legutóbbi képviselőtestületi közgyűlésén egyhangú határozattá emelték azt, hogy megindítják a község megyei várossá való átszervezésére irányuló mozgalmat. Amint *Fekete* Gyula dr főjegyző előadta, az egyre

fejlődő Diósgyőr számára a községi szervezet nem nyújtja többé a haladás lehetőségeit. Két megoldás ajánlkozik a haladás lehetőségeinek biztosítására. Az egyik a Miskolc-hoz való csatlakozás. A másik a községnek megyei várossá való átalakulása. Elmondotta itt a főjegyző, hogy Miskolc lakosságára fejenként 308 pengő városi adósság esik, míg Diósgyőr mai adóssága fejenkénti 7 pengőt jelent. A községi képviselőtestület alapos vita után kimondotta, hogy a községnek megyei várossá való átszervezését kívánja.

Az idegenek által sűrűbben látogatott vidékeken állami segítséggel modern vendégházak épülnek. Egyelőre Sopron, Pécs, Debrecen, Kőszeg, Eger, Veszprém, Miskolc városok, ezenkívül hat balatonmenti nyaralóközség kapna ilyen vendégházat.

Népművészeti tanfolyamot rendezett a Falu Szövetség Mezőkövesden. A hathetes tanfolyamot *Szent-Ivány* Ferenc főszolgabíró rekesztette be Mezőkövesd és a járás igen nagyszámú érdeklődő közönségének jelenlétében. A kézimunka és a háziipar nemcsak családi jelentőségű ma már — fejtegette a főszolgabíró —, hanem a kenyérrért való küzdelemnek is egyik jelentős eszköze. Ezután a tanfolyam készítményeiből rendezett igen szép kiállítást tekintette meg a közönség, amelynek sorában a községet *Polgáry* Lajos főjegyző, a Falu Szövetséget *Szekeres* László dr igazgató képviselte.

A falu és értelmisége. A Falu Szövetség lapja, a „Vasárnap“ olvasói körében pályázatot írt ki két kérdésnek kidolgozására. Az egyik ez: mit kell tennie a falusi népek, hogy közte és az értelmiség között a becsületes összefogás mielőbb megvalósuljon? A másik kérdés: mit kell cselekednie az értelmiségi osztálynak, hogy ez a nemzet érdekében oly fontos kézfogás mihamarább létrejöjjön? A pályázaton a Falu Szövetség fiókjai és a gazdakörök, mint testületek is résztvehetnek. A pályaműveknek a megoldást röviden, tömör indokolással kell tartalmazniuk, az sem baj, ha a kérdésekre csupán indokolás nélküli rövid feleletet tartalmaz a pályamű.

Tizenöt éve, hogy tíz megszállott pinkamentj község az antantbizottságtól Magyarországhoz való csatlakozást kérte. A nagyrészt horvát anyanyelvű községeket vissza is csatolták. A visszacsatolás tizenöt éves fordulójáról most szép ünnepség keretében emlékezett meg *Szentpéterfa* és környéke. A visszacsatolásról szóló emléktáblát *Szücs* István dr szombathelyvidéki főszolgabíró avatta fel, majd *Németh* Rezső főjegyző mondott lelkeshatású beszédet. Az ünnep befejező része az országzászló előtti felvonulás volt.

A vándorlók éjjeli elszállásolása tekintetében Cell-dömölk község elöljárósága eltiltotta azt a régi szokást, hogy az ilyen országjáró egyéneknek a lakosság házáknál, különösen pedig hasított körmű állatok istállójában éjszakai szállást adjon. E vándorok ugyanis sok helyen, így estleg száj- és körömfájással, vagy egyéb állapotbetegségekkel fertőzött helyeken is megfordulnak és ott ruhájukra, vagy lábbelijükre fertőző anyagokat szedhetnek fel, amikkel egész községeket, sőt egész vidékeket végigfertőzhetnek. A gazdák saját érdeke, de a magasabb gazdasági érdek is megköveteli, hogy ezt a veszélyt kellő előrelátás és a szigorúság minél kisebbé tegye. Éppen ezért a községen gyalog áthaladó vándor népségnek magánházaiknál szállást adni nem szabad, az ilyeneket minden esetben a községházára kell utasítani, ahol a szükséges gondosság mellett elhelyezést kaphatnak.

IDEGENKÖZIGAZGATÁS

Ausztria Németországba való bekebelezését, amely az elmúlt napok világeseménye volt, Ausztria és Németország közös szövégű törvénnyel kimondották. Megelőzőleg Miklas, az osztrák szövetségi köztársaság elnöke lemondott e tisztéről. Az egyesülést államjogi és közigazgatási változások egész sorozatai kísérik, amit a világ a német „Gleichschaltung“ megjelölés alatt ismer. Az egyesülésről alkotott osztrák és német törvények április 10-ére népszavazást írnak elő Ausztriában, amely alkalmából minden 20 évet betöltött osztrák férfi és nő, kivéve a zsidókat, véleményét nyilváníthatja az egyesítés tárgyában. Ugyanezen napon új Reichstagot választ az egész német nép. A birodalmi kormány intézkedésének folyományaként az osztrák szövetségi kormány osztrák országos kormányvá vált, élén birodalmi helytartóval. A krónikához tartozik még, hogy Braunau város, nagynevű szülöttét, Hitler Adolf vezért és kancellárt díszpolgárává választotta.

Ausztria bekebelezésével Németország lett Európa második legnagyobb területű állama. Első Szovjetország 4 millió felüli, második Németország (469.000 + 84.000) 553.000, utána Franciaország következik 550.000, Spanyolország 500.000 és Svédország 448.000 négyzetkilométernyi területtel. A világháború előtt terület szerint az első helyen álló Oroszország után Ausztria-Magyarország, utána Németország, azután Spanyolország, majd Svédország következett, Franciaország a hatodik helyet foglalta el. Népeség szerint Németország helyzete nem változott, 75 milliónyi lakosságával ma is az európai lista második helyén áll.

Németországot most már 14 állam határolja: Dánia, Hollandia, Belgium, Luxemburg, Franciaország, Svájc, Lichtenstein, Olaszország, Jugoszlávia, Magyarország, Csehszlovákia, Lengyelország, Litvánia és Danzig.

Szemle. Németországban 1937-ben egymillióval több gyermek született, mint 1936-ban, a népesedési politika vezetői újabb terveket készítenek a népesedés további fokozására. — Franciaországban egyre csökken a falusi lakosság száma, amely már az ország egész népességének mindössze 45 százalékát teszi ki. A falusi lakosság városba tódulásának oka a magasabb bér, a könnyebb munka és a színesebb élet, amikkel szemben az életellenetek mérséklése az egyetlen orvosság. — A román külügyminisztérium sajtóosztálya megtiltotta a Hóman—Szekfü-féle ötkötetes magyar történelemnek Romániába való szállítását és ottani forgalombahozását. — Olaszországban állami kezdeményezésre egymilliólírás költséggel 65.000 családi ház épül, csupa sokgyermekes családok számára. A házak kis kerttel és némi hasznofölddel lesznek kapcsolatosak. — Németországban a múlt évben 927 kilométer hosszú autostradát adtak át a közforgalomnak, 1935 óta a közforgalomnak átadott autostradák együttes hossza mintegy 2000 km-t teszi ki. — Az Északamerikai Egyesült Államokban 3 centes pénzürtémet veretnek, amelynek felirata az embereket a közlekedési balesetek veszélyére figyelmezteti. Az Egyesült Államokban az elmúlt évben 40 ezer halottat követeltek a közlekedési balesetek. Az új pénz egyik oldalán ez lesz olvasható: Lassan és óvatosan hajts!

Közgazdaság

Tyler utolsó jelentése, mely a múlt év negyedik negyedéről szól, áttekintést nyújt azokról az erőfeszítésekről, amelyek 1931 óta a magyar pénzügyi politika tett s elismeréssel állapítja meg, hogy a népszövetségi kölcsön két főcélját, az állami költségvetés egyensúlyhozatalát és az infláció elkerülését elérte. Ebben a kormányzati előrelátás mellett nagy szerepe van a magyar nemzet áldozatkészségének is.

Az országos mezőgazdasági kiállítás hatalmas anyaga mintaszerű rendezésben készen várja a megnyitást és az érdeklődők sok-sok tízezrét. Nagy büszkesége a kiállítás a magyar mezőgazdasági termelésnek.

Országos kispogazdanap lesz április 3-án Kiskunhalason. A gazdagülésen a napi politikától mentesen meg akarják beszélni a résztvevők a kispogazdanap problémákat. A gyűlés elnöki tisztét Purgly Emil volt földművelésügyi miniszter tölti be, jelen lesz a gyűlésen Marschall Ferenc földművelésügyi miniszter is.

600 vagon nádat exportálnak az idén Magyarországból. A nádtermés learatása már általában megtörtént, még a Fertőn folyik a vágás, de az is hamarosan befejezést nyer. Az eredmény körülbelül a tavalyinak felel meg. Exportcélokra 550—600 vagonnyi elsőrendű nád áll rendelkezésre, ebből 3540 vagon Németország, 100 vagon Csehszlovákia veszi át. A nád ára exportkivésként 60—65 fillér.

Vadászati jog bérbeadások. *Hánta* község 1350 kat. hold, április 8-án délelőtt 10 órakor, 50 pengős kikiáltási áron. *Csikóstöttös*, március 27-én, délután 2 órakor, kikiáltási ár 50 pengő. *Hács* község 800 kat. hold, március 27-én, délután 3 órakor, kikiáltási ár 200 pengő. *Egyed* község 1900 kat. hold, április 7-én, délelőtt 9 órakor, kikiáltási ár 800 pengő.

Pest vármegye 1938. évre 60 ezer pengőt szavazott meg az állattenyésztés fejlesztésének céljára. Ezt a pénzt községi tenyészbikák beszerzésére, illetve a beszerzéshez segélyek nyújtására használja fel a vármegye.

Magyarország lakosságának mindössze 23 százaléka élvezi a vízvezetékekkel való ellátás kényelmét, közegészségügyi és tűzrendészeti biztonságát, ipari hasznosságát. A községek igen csekély hányadában van vízvezeték, de a városoknak is körülbelül fele van vízvezeték nélkül. Mindezeknek a kérdéseknek megbeszélésére és az ország vízellátási tervezetének közigazgatási, pénzügyi és gazdasági szempontból való előkészítésére a Magyar Mérnök- és Építészegylet országos vízellátási kongresszus egybehívását határozta el. A kongresszust április végére tervezik s arra meghívják a problémánál érdekelt hatóságokat, szervezeteket, testületeket és a szélesebb körben ismert szakférfiakat is.

A nemesfémek ára. A színarany hivatalos ára kilogrammonként 5760—5800 pengő, a törtaranyért 3200—3300 pengőt fizetnek. A színezüst ára kilogrammonként 89 pengő, törtezüstért 60—70 pengőt fizetnek. A platínát kilogrammonként 6500 pengővel váltják be.

Helypénzszedési jog bérbeadása. *Tapolca* nagyközség vásári és piaci helypénzszedési jogát március 28-án, délelőtt 10 órakor, háromévi időtartamra haszonbérbe adja.

Községek fejlődése. *Tiszatardos* a község háza építési munkálataira, *Csepel* az önkéntes tűzoltóság korszerű kiegészítésére egy darab kismotorfeeskendővel felszerelt autószerkocsis tűzoltóautó szállítására, az *abasári* római katolikus egyházközség kéttantermes új iskolaépületre, *Csögle* körjegyzői lakás és iroda építésére, *Siófok* a piac téren építendő árusítóbódék építési munkáira hirdet versenyárgyalást. *Nagyrákos* község elhatározta, hogy új körjegyzői lakást épít és a jelenlegi körjegyzői lakást jegyzői iroda és tanácsterem céljaira alakítja át. A költségek fedezésére a község 14.000 pengő kölcsönt vett fel. A *déaványai* ipartestület, valamint a *keszthelyi* ipartestület székházuk kibővítését határozta el. Az előbbi 6500 pengős, az utóbbit 25.000 pengős költségeliránzzal tervezik. *Szepetk*, *Vindornyaszállás*, *Zalabessenyő* hősi emlékművet létesítenek, *Bocföldre* Hősök Kútját furat, *Békés* és *Gárdony* egészségházat, *Csornán* az összes nagyobb egyesületek elhelyezésére elégséges kultúrpalotát építenek. *Celldömölkön* a létesítendő országzászló alapjához a 900 éves celldömölki templomrom köveit használják fel. *Abaujkéren* község háza és népház épül. *Rákosszentmihály* vásárcsarnokot építtet. *Kabán* fürdő létesül, *Molnasszecsődön* Hősök Házát építenek, amelyben a község kulturális intézményei kapnak elhelyezést. *Józsán* és *Mikepércsen* egészségház épül. *Ispánkon* iparügyi miniszteri támogatással szövőház épül. *Csepreg* emeletes községi bérházat, *Tengelic* csendőrlaktanyát építtet. *Tiszafüreden* cellulózegyár létesül, mely teljes üzemében 1000 munkást foglalkoztat. Az olajkutatókat végző társaság Sopron megyében a Rába és Pinka völgyére, valamint a községi hegyvidékre is kiterjesztette a kutatást, a jelek ugyanis a mai nyugati határszázelen is olajrétegeket ígérnek. *Fonyódon* modern strandfürdőt létesít a község, a strand vitorlás- és csónakkikötővel lesz kapcsolatos. *Oroszáza* község járványkórházat építtet. *Gödöllőn* tűzoltószertárát és laktanyát építenek. *Tass* község eladja 35 kat. holdas birtokát és a vételáron vendéglőt és szállodát épít. *Kistelek* közbiztonsági hidat létesített. *Jász-Nagykun-Szolnok* vármegyében a szolnok-tószegi műutat árvédelmi töltéssel látják el, a költségek 200.000 pengőt tesznek ki. Az *érdi* bekötő utat 2800 m hosszúságban betonnal burkolják be. *Adonyban* új járási székház és főszolgabírói lak épül, a *sárboogárdi* és *lengyeltóti* járási székházakat kibővítik. *Törökkoppány—Igal* között autobus jár. *Gyömrőn* egészségházat építenek. *Ókéske* országzászlót állít fel. *Kálozon* egyik kútból fojtó gáz árad ki, a községi jegyző jelentésére szakértők vizsgálják meg, milyen minőségű és milyen mennyiségű

Tokaji borok

TOKAJ-HEGYALJAI TÁLLYAI BORAIMAT
A KÖVETKEZŐ ÁRAKBAN AJÁNLOM:

1937. évi asztali bor, litere	—40 P
1936. évi ó-pecsenye bor, litere	—45 P
Kellemes ízű vörösbor, litere	—60 P
1932. évi erős, szagos szomorodni, litere	—80 P
Sasaljai illatos muskotály, litere	1.— P
Kiváló hegyaljai édeses erős rizling, litere	1.20 P

HOMOKY GYÖRGY DR SZŐLŐBIRTOKOS, TÁLLYA

gázról van szó. A *letenyei* mocsaras vidéket 10.800 pengős költséggel lecsapolják. Veszprém vármegye a Szentgotthárd—rábafüzesi, déneslaki, csangi, nagymizdói, parátföldi, bucsui, Gerse—Telkes—Győrvári bekötő utakat az idén kiépítteti.

Országos vásárok. Március 20: Békés, Budapest, Tiszaföldvár. Március 21: Bácsbokod, Csákvár, Dunaföldvár, Gödöllő, Gödre, Izsák, Kapuvár, Magyarmecske, Martonvásár, Mosonszentjános, Nemesvid, Németboly, Ócsa, Óriszentpéter, Ósi, Pereg, Ricse, Rum, Salgótarján, Szécsény, Szendrő, Szöllősgyörök, Tatabánya, Tokaj, Und, Zalaapáti. Március 22: Dunaföldvár, Kálmánca, Martonvásár, Mikoszéplak, Somlóvásárhely, Sümeg, Szécsény. Március 23: Hőgyész, Jászberény, Patca, Porcsalma, Somogyoszob, Tiszakarád. Március 24: Kercseliget, Nemesdéd, Sajtoskál. Március 26: Battonya, Bükkösd, Cibakháza, Kehida, Marcali, Rédiés, Szekszárd, Törökoppány, Vásárosmiske, Március 27: Fűzesgyarmat, Szabadszállás, Turkeve.

JEGYZŐK ORSZÁGOS ÁRVAHÁZ-EGYESÜLETE

Budapest, IX. Üllői-út 31

1716.

MEGHÍVÓ

A Jegyzők Országos Árvaház-Egyesülete igazgatótanácsának mélyen tisztelt tagjait az 1938 évi április 9-én, délelőtt 10 órakor, az egyesület hivatalos helyiségében kezdődő igazgatótanácsi ülésre tisztelettel meghívom.

Az igazgatótanács tagjai az elnökség tagjain kívül: a Jegyzők Országos Egyesületének elnöke és főjegyzője, nemkülönben ugyanannak öt kiküldöttje, valamint az országos, vármegyei és járási jegyzőegyesületek elnökei és az egyesület megválasztott igazgatótanácsi tagjai.

Budapest, 1938 március 14.

Koncz János dr sk., egy. elnök

TÁRGYSOROZAT

1. Általános helyzetjelentés.
2. Az egri fiú- és a budapesti leányinternátusainkban az 1937—38. tanév végén megüresedendő *ingyenes neveltetési helyek betöltése.*
3. A cselekvőképes alapítvány tulajdonosok részére kibocsátandó felhívás szétküldése arra vonatkozólag, hogy az alapítványaiknak 1938. évi kamatát ítélik oda valamely jegyzőárvának vagy özvegynek.
4. Felhatalmazás megadása az 1938—39. tanévre szóló tanulmányi segélyekre vonatkozó pályázati hirdetés kiadásáról.
5. A jegyzőárvák napjának megrendezése.
6. Búzaüjtési akció.
7. Az egri fiú- és a budapesti leányinternátusainkat az 1937—38. tanév végén a tanulmányaiknak befejezése után elhagyandó fiú- és leányjegyzőárváknak új ünnepi ruhákkal leendő megajándékozása.
8. A Jegyző-Árvaházi Kereskedelmi Rt. ügyeiről szóló jelentés.
9. Esetleges indítványok.

JEGYZŐ-ÁRVAHÁZI KERESKEDELMI RT.

Budapest, IX. Üllői-út 31

MEGHÍVÓ

A Jegyző-Árvaházi Kereskedelmi Részvénytársaság, Budapest, IX. ker., Üllői-út 31. szám alatti székházában 1938 április 9-én, délelőtt 9 órakor tartandó XXI. évi rendes közgyűlésére.

NAPIREND

1. Az alapszabályok értelmében közgyűlési elnök és jegyzőkönyvvezető, valamint két jegyzőkönyvhitelesítő választása.

2. Igazgatósági jelentés az 1937. üzletév eredményéről, a zárszámadás, mérleg és felügyelőbizottsági jelentések előterjesztése, határozathozatal az igazgatóság és a felügyelőbizottságnak adandó felmentés és a tiszta jövedelem felosztása iránt.

3. Esetleges indítványok.

Budapest, 1938 március 16.

Az igazgatóság

Tudnivalók. Az alapszabályok 13. §-a szerint a részvényesek, akik a közgyűlésen résztvenni óhajtanak, kötelesek részvényeiket a hozzátartozó és le nem járt szelvényekkel együtt legkésőbb 8 nappal a közgyűlés határanpja előtt a társaság pénztáránál letétbe helyezni.

IGAZGATÓSÁGI JELENTÉS

A XXI. üzletévről szerkesztett számadásainkat amikor beterjesztjük, örömmel jelentjük, hogy részvénytársaságunk a múlt évben is eleget tudott tenni alapszabályszerű rendeltetésének. Részvénytársaságunk mérlege nem a tőkét halmozó kereskedelem vagy pénzügyi elvek alapján bírálandó el, hanem azon nemes és humánus cél szemszögéből vizsgálendő, amelyre életreihivatott. Az alapítók, a részvényesek szeme előtt mindig csak ez a cél lebegett és az a társadalmi osztály, mely a mi részvénytársaságunk humánus céljait ismeri, tisztelettel és megbecsüléssel ajándékozta meg.

Javasoljuk a tisztelt közgyűlésnek, hogy a mutatkozó 742.77 pengő nyereségnek alapszabályszerű felosztását — tekintettel az összeg csekélységére — mellőzze és mondja ki, hogy az egész összegében a tartalékalap növelésére fordíttassék.

Tisztelettel kérjük a közgyűlést, hogy javaslatunkat tudomásul venni, a felügyelőbizottság által megvizsgált és helyesnek talált 1937. évi mérleget, veszteség-nyereségszámlát felülvizsgálni és megállapítani, a felügyelőbizottság és az igazgatóság részére a felmentvényt megadni, valamint hozzájárulni méltóztassék ahhoz, hogy a mutatkozó 742.77 pengő nyereségnek alapszabály szerinti felosztása mellőztessék, illetve, hogy az egész nyereség a tartalékalap növelésére fordíttassék.

Budapest, 1938 február 1.-én.

Az igazgatóság

A FELÜGYELŐBIZOTTSÁG JELENTÉSE

A kereskedelmi törvény 195. §-ának és az alapszabályok idevonatkozó rendelkezésének megfelelően van szerencsénk előterjeszteni, hogy a vállalat 1937. évi vagyongazdálkodását és könyvelését megvizsgáltuk, azokat rendben találtuk. Az igazgatóság részéről előterjesztett mérleget és veszteség-nyereségszámlát tételről tételre megvizsgáltuk, aminek eredményeképpen jelentjük, hogy a leltár felvétele,

a mérleg- és veszteség-nyereségszámla összeállítása helyesen történt és az üzleti könyvekkel megegyezik.

Az igazgatósági jelentéshez hozzájárulunk és különösen hozzájárulunk ahhoz, hogy a 742.77 pengő nyereségnek alapszabályszerű felosztása — tekintettel az összeg csekélységére — mellőztessék, illetve az a tartalékalap javára fordíttassék.

Kérjük, hogy a magunk, valamint az igazgatóság részére a felmentvényt megadni méltóztassék.

Budapest, 1938 február 10.

A felügyelőbizottság

MÉRLEGSZÁMLA

<i>Vagyon</i>	
Pénztárcsészet	12.205.37 P
Árukészlet	25.242.41 P
Áruadósok	206.287.79 P
Berendezés	2.973.24 P
	246.708.81 P
<i>Teher</i>	
Alaptőke	80.000.— P
Tartalékalap	6.520.53 P
Folyóhitel	111.832.24 P
Áruhitel	46.581.77 P
Osztalék	1.031.50 P
Nyereség	742.77 P
	246.708.81 P

EREDMÉNYSZÁMLA

<i>Veszteség</i>	
Kamat	5.562.04 P
Értékvesztés	59.208.— P
Költség	11.348.57 P
Adó	3.588.62 P
Tőkekamatilleték	141.55 P
Nyereség	742.77 P
	80.591.55 P
<i>Nyereség</i>	
Árujövedelem	70.792.25 P
Jutalék	9.799.30 P
	80.591.55 P

Budapest, 1937 december 31-én.

„WERBÓCZY” jogi szeminárium

Vezetője:

DR. BERSZÁN MIKLÓS

nyug. kir. járásbíró

Budapest, IV, Veres Pálné-utca 40

Telefon: 186-561

Értekezési idő: délután 3–8-ig

Méltányos díj és részletfizetés mellett előkészít és jegyzetet bérbead az összes jogi vizsgákra, és pedig:

1. az alapvizsgákra és szigorlatokra,
2. az egységes bírói és ügyvédi vizsgára,
3. az államszámviteltani vizsgára.

Tételes jegyzeteink a legújabb törvényekkel, rendeletekkel vannak kiegészítve, amelyek az újabb joggyakorlat és speciális kérdések felhasználása mellett készültek az összes egyetemekre és jogakadémiákra.

Ajánlkozás alkalmazás

Tízévi gyakorlattal, jó bizonyítványokkal rendelkező okleveles jegyző, aki a jegyzői teendők minden ágában, úgy közigazgatásban, mint adóügyben, valamint minden egyéb községi teendőben is teljesen jártas és igen szorgalmas, megbízható, józanéletű munkaerő, bármily csekély fizetésért alkalmazást keres; különösen szeretne olyan helyen alkalmazást, ahol állandó, vagy hosszabb ideig tartó alkalmazásra lehetne kilátása, mert csak a helyi ismeretek birtokában lehet a teljes munkaerőt kifejezni. Mivel igen nehéz anyagi viszonyok között él, illetve tengődik, igen kéri a Főjegyző urak pártfogását. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kér „Becsületes” jelígre. 24

Nyugdíjas vezetőjegyző, aki nem tud munka nélkül élni, elmenne kisegítőnek. Díjazást nem kíván. Levelek „Munkakedvelő” jelígre e lap kiadóhivatalába küldendők. 82

Vidéki háztartásban főzésben gyakorlott, 30 éven felüli úrinő, főjegyző rokona, bármilyen bizalmi állást keres szerény igényekkel, magánosoknál. Leveleket „Megbízható” jelígre kér a kiadóhivatalba.

Budapestre érkező úriszemélyeknek szép, kényelmes lakásban megszállás kettő pengőért. Ellátás jutányosan kapható. Főjegyzőné, Orczy-út 40, I. em. 10.

Pályázati határidők

Március 22: Drávafok és Teklafalu körjegyző (fszb. Szigetvár, 1250.). Március 26: Csongrád vármegye törvényhatóságánál kiskundorozsmai főszolgabírói, árvaszéki ülnök s egyéb alsóbbfokú állások (alisp. Szentés, 1195.).

Hivatalos hirdetések

733—1938.

A novai járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetés

A Zala vármegye novai járásában levő *pákai* körjegyzőségben nyugdíjazás folytán megüresedett körjegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Az állás javadalma a 62.000—1926. B. M. számú rendelettel megállapított és a hatályos kormányrendelettel csökkentett fizetés, természetbeni lakás, föld- és kerthasználat.

Felhívom a pályázni szándékozókat, hogy erkölcsi magatartásukat, képesítésüket, eddigi szolgálatukat, a forra-

dalmak alatti magaviseletüket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérelmüket hozzám 1938. évi április hó 16-án déli 12 óráig nyujtsák be, mert a később érkező kérvényeket nem veszem figyelembe.

A választást Páka községben a községházában, 1938. évi április hó 20-án, délután fél 3 órakor fogom megtartani.

Nova, 1938 március 15.

89

Balogh Endre sk., főszolgabíró

773—1938.

A szobi járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetmény

Nógrád és Hont k. e. e. vármegyék szobi járásához tartozó *Márianosztra* körjegyzőségben megüresedett segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Az állás javadalma a 62.000—1926. B. M. számú rendeletben megállapított fizetés és lakbér.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy képesítésüket, politikai és erkölcsi megbízhatóságukat igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérelmüket 1938 április 5-ének déli 12 órájáig hozzám nyujtsák be, mert a később beérkező kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

A választás napja iránt később fogok intézkedni.

Az állás helyettesítés útján van betöltve.

Járásom területén működő pályázókat az okmányok csatolása alól mentesítem.

Szob, 1938 március 10.

90

vitéz Vadas Rezső sk., főszolgabíró

2187—1938. kig. sz.

A váci járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetmény

Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye váci járásához tartozó *Szöd* nagyközségben a normál status folytán engedélyezett segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Az állás javadalma a 62.000—1926. B. M. számú rendeletben megállapított, illetőleg a mindenkor érvényben levő rendelkezésekkel egyelőre csökkentett fizetés és a VI. lakbérosztálynak megfelelő lakáspénz.

Felhívom a pályázni óhajtókat, hogy az 1900. évi XX. tc. 3. §-ában előírt képesítésüket, eddigi alkalmaztatásukat, erkölcsi és politikai magatartásukat igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket folyó évi április hó 10-én, déli 12 óráig annál is inkább nyujtsák be hivatalomba, mert a később érkező vagy hiányosan felszerelt pályázati kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

Az állás helyettesítés útján be van töltve.

A járásom területén működő pályázókat az okmányok bemutatása alól mentesítem.

A választás megtartása iránt később fogok intézkedni.

Vác, 1938 március 12.

91

Horváth János dr sk., főszolgabíró

Felelős kiadó: Pogány József dr

Lap- és kiadótulajdonos

a Községi Jegyzők Országos Egyesülete

J E G Y Z Ő Á R V A H Á Z I K E R E S K E D E L M I R T .

Tűzoltósági felszereléseket

legjutányosabban és legkedvezőbb
fizetési feltételekkel szállítunk

Kenderfömlőket

hat hónapra kamatmentesen hitelezünk

Nálunk rendelt

fömlőkre

a beküldött vagy a rendelt
új csavarokat díjmentesen
és szakszerűen szereljük fel

1 drb 20 m²-es

takaró ponyva

karikákkal ellátva

már **65.—** P-től kapható

Csővezetőknek

1 drb impregnált

csuklyával ellátott köpenyt

45.— P-ért szállítunk

Mentőszekevény

teljesen felszerelve

tűzoltó- és leventegyeseletek részére

40.— P

Mielőtt bármilyen

biztosítását

megkötné, forduljon bizalommal az
Árvaházi Kereskedelmi Rt.
biztosítási osztályához

B U D A P E S T, I X, Ü L L Ő I - Ú T 3 1